

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatái: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyílttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

A magyar színészet.

Elvész a nép, mely műveltség nélkül való.

Elvész a műveletlenségben hagyott nép — helyezze bár sorsa őt a magyar Kánaánba, vagy a föld legtermékenyebb paradicsom kertjébe.

Nem kell erősebb bizonyíték erre, mint a hanyatló alföldi megyék, amelyeknek népére sok dicséretet rá lehet rakni, csak azt nem lehet mondani, hogy a műveltség dolgában nagyon előre volnának.

Pedig a mi népünkben sok lelki nemesség van és nagyon erős hajlammal bír arra, hogy művelődjék, polgárosodjék.

De hát senki sem törődik a nép lelki világával — a papokat kivéve, s aztán a templomon kívül nem tanul másutt semmi olyant, ami lelkére is nemesítőleg, oktatólag hatna.

Pedig a színház a lélek nemesítésnek szintén temploma, Magyarországon pedig a magyar műveltségnek is előkészítője, úgy szólván leghatalmasabb eszköze.

Német- és Franciaországban a színházaknak politikai szerepét régóta felismerték. A francia, ha várost alapít: először templomot, iskolát és színházat épít — ahová eljárni nemzeti kötelesség. Itt tanulja meg a francia a műveltséget, a finomságot és hallja, látja a világ nagy eseményeit színpadon előadva, amelynek előnyös hatása lelkére, tagadhatatlanul, nagy.

Mondhatni, hogy a francia színház a leghatalmasabb előmozdítója a francia szellemi műveltség hódításainak.

A francia hazafiak jól tudják, hogy az a nemzet elpusztul, elvész — amely műveltség nélkül való és mindenképen elősegítik azt a törekvést, hogy a néppel megkedveltesék a színházat, a nemzeti műveltség templomát.

Nálunk istenben boldogult Justh Zsigmond tett erre kísérletet, aztán egy-két dunántúli mágnás és egy-két felvidéki professor.

Justh Gyula simontornyai birtokán színházat épített s annyira megszerették a tanulságos előadásokat a parasztok, hogy nem egy kitűnő előadást ők is bemutattak az odahívott külföldi és hazai író vendégeknél — akik nem győzték csodálni a magyar népnek rend-

kívül finom érzékét, hajlamát a művészi lényeg felfogása iránt.

E tekintetben fölötte áll Európa minden népének. Am végtelen kár, hogy ezt a nagy erőt, nagy kincset nem ápolja, nem gondozza senki, s engedik műveletlenül elpusztulni, elvadulni, elromlani a nép lelkét, mely óriási kincset képvisel, a magyar művészet, magyar nemzeti állam számára.

Mert, ismétlem, külföldön, a francia és német városokban gondot fordítanak a nép lelkének művelésére.

Külföldön a nép számára minél több ingyen előadást tartanak: a hatóságok, illetve a városok támogatják a szintársulatokat, hogy ezek népies előadásaikkal a közművelődést előmozdíthassák.

Nálunk Csongrádon megalakult a színpártoló bizottság.

Nem úri passzióból alakult meg, hanem abból a hazafias célból, hogy a magyar közművelődés ügyét itt is előbbre vinni segítsék a magyar színészekkel. A színészek törekvését pártolni, fáradozásaikat megkönnyíteni akarják s már annyit elértek, — hogy Csongrád község képviselő testülete, Sóhlya Gyula főjegyző lelkes felszólalása után, egyhangúlag elhatározta, miszerint a jelenlegi rozoga bódé helyett egy egészen új, a mai igényeknek megfelelő színpadot fog építeni. A művelődésnek, s ezzel a magyar nemzetnek nagy szolgálatot teljesítne Csongrád, ha a magyar színészetet pártolná.

Ha lehetővé tenné, hogy minél többen keresnék fel a színi előadásokat, a közönség köréből, a nép minden rétegéből.

Az erkölcsök szelidítése, finomítása, nemesítése nagyon is égető szükségét képeznek Csongrádon — s úgy az államnak, mint a községnek s főleg a közönségnek arra kellene törekedni, hogy megkönnyítsék a szintársulatoknak hazafias működését. E tekintetben reméljük, hogy a színpártoló egyesület megvalósítja a hozzáfűzött reményeket.

A bérletek gyűjtését pl. rendszeren a színpártoló bizottságok vállalják magukra, s ohajtánók, hogy az ifjúságnak néhány lelkes tagja vegye kezébe ezt az ügyet, úgy gondolkozván — hogy ha jó előadásokat akarunk, elsősorban jó közönségről kell gondoskodni.

Tanév végén.

A szorgalmi időszak lejárt és a hét folyamán befejeződtek városunkban a vizsgálatok az iskolákban. Igaz, hogy sok ellensége van az iskolai vizsgálatoknak s követelik annak eltörlését, de lényegében fontos annak megtartása, különösen az elemi iskolákban, ahol az igazgató, tanító, tanfelügyelő és gondnoksági tagok, sok körülmény folytán, nem őrizhetik teljesen ellen a tanító működését.

Most az új gondnoksági utasítás értelmében a tanítótestületeknek is vannak küldött tagjai a gondnokságban, akik a vizsgai eredményt szakszerűleg ellenőrizhetik. És ez fontos feladat. Ha eltekintünk a kollegaitástól, csupán mint első-sorban hivatott szigorú és igazságos vizsgai elnökökként működnek tanítótestületek osztályvizsgálatán, akkor a közoktatásügyre a legnagyobb haszon háramlik az ő működésükből. Ha pedig épen a kollegaitás révén elnézők a hanyag tanítóval szemben s alkalmas helyen nem emelik fel szavukat a közjó, a népoktatás érdekében, akkor generációk maradnak tudatlanul vagy félig tudatlanul.

A csongrádi tanítótestületek kiküldött elnökei mind oly egyének, akik tanítási ügyességükkel bizonyos fölnyit biztosítottak maguknak tanítótestületekkel szemben, s akiknek elnöki szereplése csak jót eredményezhet. Épen azért teljes bizalommal tekintünk a vizsgai eredmény elé, amikor a tanítók munkásságát, egyéni magaviseletét az iskolában, mert ez is fontos dolog, a tantestületi ülésen megbeszélés tárgyává teszik s a tapasztalt eredményt a gondnokságnak bejelentik.

A tantestületi gyűléseken aztán, mint szűk családi körben, leszűrhetik a felhangzó véleményekből a tapasztaltakat s jövőre nézve egészséges irányelvet szabhatnak a kötelességet lanyhán teljesítő tanítónak, s nyilvánosan nyújthatják az elismerés koszorúját a szorgalmasnak, a deréknek.

Természetes, hogy a bírálatban szigorú tárgyilagosság vezesse az elmét s a megállapított vélemény abszolút igazság legyen, mert különben többet ártnak az ügynek, mint lendítenének rajta. Teremtessenek egészséges korszellemet, belevegyítve a kartársi szeretetet, egymás egyéni értékének megbecsülését, kizárva onnan mindent, ami a személyt különösen és nem a tárgyat s tanítót illeti.

Nem akarunk az elemi iskola ügyeibe avatkozni, így csupán általánosságban soroljuk fel mondani valónkat. Meg vagyunk győződve, hogy a tanítótestület dolgozni szerető tagjai velünk éreznek akkor, midőn a kötelességet lanyhán vagy sehogy, esetleg ferdén teljesítő tanító megfeddését, a szorgalmas, a törekvő megdicséretét kívánjuk.

Természetes, hogy mint minden téren, úgy itt is dolgozni és dolgozni legyen a fő. Tanulja meg a gyermek a IV. osztály elvégzése után a helyes olvasást, jó elemi számolást s amennyire lehet, az írást. Ezek a fő dolgok, melyek a többi ismeretek elsajátításánál segédeszközül szolgálnak. Nem szabad a % eredményének jegyében dolgozni, mert az megbosszulja magát.

Amit tanítanak, legyen az alapos, melyre bizton építeni lehet s tartsák vissza inkább a gyengét, minthogy lelkiismeretes munkálkodás mellett is eredménytelen fáradozásnak adjanak a felsőbb osztályt vezetőknél anyagot az alsóbb osztály vezetői. Amit elmulasztanak az egyes osztályokban, azt a felsőbbekben alig lehet pótolni. És épen a gyermek érdekében van, hogyha gyenge, hát maradjon vissza, mert sok szülő maga csodálkozik azon, hogy pl. olvasni alig tudó gyermeke már a IV. osztályban tanul, ha tanul, mert az is nehézség, ha még olvasni sem tud.

Tegye meg tehát mindenki a kötelességét, mert egyenlő fizetést élvezvén, a munkából is kell, hogy aránylagosan vegye ki a részét. Most, midőn a tanító kiküldöttek, igazgató és igazgató-helyettes előtt folytak a vizsgálatok, kik mindannyian szakemberek, kíváncsi érdeklődéssel tekintünk a megtartandó konferencia eredménye elé, mert megvagyunk győződve igazságos bírátaikról és arról, hogy épen ők is úgy óhajtják megszüntetni ama, már köztudatba átment véleményt, hogy némely osztályt vezető magaviselete nem állhat követendő példaként a gyermek előtt s a tanításbeli eredmény sem tulságosan megfelelő.

Tárgyilagosan előadott tapasztalatunk, melyeket a tanév végén szükségesnek véltünk elősorolni, nem sérthet senkit, mert sértő szándék nem vezette tollunkat, hanem csupán a tanügy szeretete, melyért a sajtó munkásainak is szívből dolgozni kell.

Juss.

A magyar történelmi színművek alkonya.

Mióta a színművészetet iskolákban tanítják és a színművészeti pályát kenyérkeresetnek tartják és arra nem a művészet iránti lelkesedésből: hanem megélhetés céljából lépnek, azóta a valódi művészet napról-napra hanyatlik és annak helyét a szűzoros értelemben vett «komédiázás» foglalja el.

Ma már elvéve látunk, nemcsak a fővárosi: hanem a vidéki színpadokon is egy-egy klasszikus darabot: annál kevésbé egy-egy magyar történelmi színművet. Nemcsak azért, mert a klasszikus drámai szereplő színészek kihaltak, az újak pedig inkább adják magukat a könnyebb és annyi tanulást és művészetet nem igénylő modern komédiázásra: hanem azért is, mert a vidéki színigazgatók sem egy magyar történelmi színműhöz szükséges díszítéssel, sem pedig ahhoz való ruháttal nem rendelkeznek.

Hát bizony régen volt már az: midőn a vidéki színpadokon igazi hivatásos színészek működtek, akik nem kenyérkeresetből, nem megélhetésből: hanem tisztán a művészet iránti lelkesedésből, a művészet iránti hajlamból léptek a nagyközönség elé.

Azt hisszük, hogy sokan vannak még közülünk, akik emlékeznek Darvas József (Láng), Szeles József, Dernői Károly, Timár stb. kik igaz, hogy nem valami fényes társasággal, sőt azt lehet mondani valóságos «trupp»-al járták be a vidéki színpadokat, de annyit mondhatunk, hogy nagy művészetük oly fényt árasztott a vidéki színpadokra, hogy a gyenge erőket, kik a társulatnál működtek, észre sem vettük, azt lehet mondani fényük káprázatában megsemmisültek.

Valóban itt lenne az ideje, ha már egyszer ezek a történelmi magyar színművek ismét színpadra kerülnének. Itt lenne az ideje, ha a színművészet csakugyan a művészet oltárán áldozna és ne a vásári komédiások paprikajancsijával iparkodna aratni olcsó és könnyű dicsőséget.

Két éve annak, midőn néhai Bokody színtársulata akart megbirkózni egy ilyen újabb magyar történelmi drámával, helyesebben korrajzzal. Herceg Ferenc Ocskay brigadérosát hozta színre, meglehetősen jó alakítással, de olyan jelmezbe öltöztetett kurucokkal, melyek inkább beillettek subás parasztnak, mint Rákóczy fényes kurucainak. Hát akkor ugyan megtapsoltuk Herceg Ferenc eme remek darabját, elismertük egy-némely színész ügyes alakítását, de a molyos kecske, juh kacagányba és vászon magyar nadrágba bújtatott kuruc levették a játék hatását nagyon megrontották.

Mint halljuk, Zoltán Gyula itt működő színigazgató ismét felakarja eleveníteni ezeket a fényes magyar történelmi színműveket. Azt is hallottuk, hogy nemcsak jeles drámai erővel rendelkezik: hanem fényes

magyar történelmi jelmezekkel is. Rövid időn belül Hunyady Lászlót, Brankovics Györgyöt és még több jeles magyar történelmi színművet akar bemutatni Csongrád intelligens közönségének, csak azért, hogy bemutathassa társulatának drámai művészetét és fényes ruhátrát, melyhez hasonlóval a vidéki színigazgatók nem igen rendelkeznek. Ezzel együtt ki akarja köszörülni azt a csorbát is, melyet bemutató előadása alkalmával ütött egész véletlenül.

Hát mi csak örömmel üdvözlöljük ezen a téren Zoltán Gyula igazgató urat és társulatát, mert mi mindig annak a nézetünknek adunk kifejezést, hogy a valódi művészetet, a valódi tehetséget csak a klasszikus darabok előadásával lehet igazán érvényesíteni.

A földművelés.

Mikor folyóink tele voltak hallal, nádassal, vaddal, szárnyasokkal — az alföldi ember nem sokat gondolt azzal, hogy hol talál keresetet, amiből holnapra ennivalót szerezzen?

Akkor még mesének sem hitte volna el, hogy létezhetnek olyan népek is a világon, amelyeknek nemcsak holnapra, hanem a jövő esztendőre is, előre kell gondoskodni; ha megakarnak élni.

Az alföldi gazdák el sem hinnék, hogy a hegyalján kőfalakat építenek a szőlőkben a hegyek meredek oldalain, másképp a föld, az esővíz, s a szőlőtöke nem lenne helyhez köthető, hanem egy-egy zápor lemosná az egészet: földet, szőlőtöket, mindenestől s oda lenne az egész 4—5 évi fáradság minden gyümölcse.

Azok a szegény emberek tehát kénytelenek dolgozni a kenyérért — olyan munkával, amelyet az alföldi ember nem hallott hírből sem — bár nem mondom, hogy nem csinálná meg ezt a munkát ép olyan jól, mint a hegyaljai ember.

Ez a munka abból áll, hogy a magaslatokra földet kell hordani és azt kőfalakkal megvédeni a lecsúszástól.

Nehéz munka — és költséges, s a homoki szőlők tulajdonosai el sem hinnék, hogy legyen olyan vidék is, ahová puttonokban kelléssel felvinni a földet, a sziklás, meredek hegyoldalakra, — különben nem terem meg a szőlő.

Az alföldi gazda egy-kettőt lők a kapujával néha-néha a tőke közelében, ősz elején nekiesik a félig éretlen termésnek, s aztán roppant csodálkozik, hogy míg a szegény hegyvidéki gazdák 20 krajcáron felül adják el boraikat, — addig ő kénytelen 8 krajcáron alul eladni. Hát amilyen a munkája — olyan az ára is!

Mert az nem igaz, hogy a hegyvidéki bor azért lenne drága és jó — mert a földje jobb. Ez mese beszéd! A föld itt még jobb.

Hanem jobb bora van a hegyvidéki gazdának azért — mert az megbecsüli a kevés földjét, nem rabolja el a szőlőtől a napfényt, a levegőt, a hosszú ősz, hanem hozzáerősíti a nap tűzét, világosságát, — ahelyett, hogy mint a kemencében csak megmelegítene a gyümölcsöt, amelynek így nem lehet ize, illata, zamata, hanem föld izű, keserű lesz, s csongrádi név alatt így kerül forgalomba, hogy elijeszze a kereskedőket. El is ijeszti — míg végre ráakad aztán a kereskedő egy olyan gazdára, aki szőlőjét úgy műveli, mint a hegyvidéki birtokosok. Világosságot, napfényt, levegőt és ami a legszükségesebb dolog — hosszú ősz ad a szőlőjének, úgy hogy mikor megkóstolja az idegen ezt a bort — akár megesküszik rá, hogy az nem csongrádi bor, s mint hegyvidéki bort kész megvásárolni.

Ha a csongrádi gazdák megbecsülnék a szőlőtermő földet, nem rabolnák ki annak termését, hanem úgy művelnék, mint említém — akkor ép olyan jó bort kapnának, mint a hegyaljai bortermelők, vagy mint a somlói, badacsonyi hegy birtokosai.

Mert a csongrádi gazdának legfőbb hibája az, hogy nem akarnak tanulni — megvetnek minden okos szót. Ugy b-le-vannak maszlagolva abba amire rávitte

őket tapasztalatlanságuk: hogy attól nem akarnak elállani.

Pedig váltig panaszkodnak, hogy ráfizetnek a 10—20 holdas gazdák a buza-termelésre. Am azért csak ezt folytatják. Azt is mondják, hogy nincs ára a bornak, gyümölcsnek — de azért nem igyekeznek ezen segíteni valahogy. Csak mindig politizálnak!

Most az egyszer okosabb dologgal foglalkoznak.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Szövetkezeti közgyűlés.** A csongrádi fogyasztási szövetkezet f. hó 28-án az áll. polg. fiúiskola rajztermében rendkívüli közgyűlést tart. Tártyak: elnökválasztás, bor- és gyümölcsértékesítő szövetkezet megalakítása.

— **Záróünnepély.** Az áll. polg. leányiskolában az évzáró ünnepély f. hó 15-én d. e. tartott meg nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében. A népnepély műsora a következő volt: 1. Hymnus, 2. Irénke születésnapja (vigjáték, előadta a IV. osztály 9 növendéke). 3. Igazgatói beszámoló (évi jelentés). 4. Tavasz, nyár, ősz és tél daljáték, előadták a tanulók. 5. Szózat. Általában elmondhatjuk, hogy az ünnepély a legsikerültebb volt, úgy a szindarab előadása, mint az énekszámok sűrű tapsokat arattak. Sövényházy Antal igazgató szép szónoklata, melybe beszámolóját öntötte, mind végig lebilincselte a hallgatóság figyelmét.

— **A színház — és a közönség.** Örvedetes jelenség, hogy a közművelődés nagy tényezője iránt, a színi előadások iránt a földművelő munkásnép is mennyire érdeklődik, úgy hogy a karzatokat minden este sűrűn ellepi. A nép szeret tanulni, okulni, szereti a művészetet, ami a lelket nemesíti — s nem is csodáljuk, hogy a gazdák is kezdik elvinni családjaikat a színházba, mert hiszen azt látják, hogy a város legelőkelőbb családjai, hivatal főnökök, jeles ügyvédek, lelkészek, akik kifizető szónokok, tanárok, akik az előadás kiváló mesterei, látogatják és hallgatják a művészettel megjárzott színelőadásokat. Örömmel látjuk, hogy a földművelő gazdák is mind többen és többen keresik fel a színházat, ahol valóban sokat lehet hallani, tanulni. Kíváncsok lennének, hogy a színház felépítése által még több kedvet kapjon a közönség a színházba járásra, s így a művelődésre.

— **Megfelebbezett megyei határozat.** A tavasszal tartott közgyűlésben a kántorválasztásra vonatkozólag azt határozta a képviselő testület, hogy amennyiben r. kath. kántorválasztásról van szó, a választásnál csak a r. kath. vallású képviselő testületi tagok szavazhatnak. A községi közgyűlés ezen határozatát Söhly Gyula főjegyző megfelebbezte. A f. hó 30-án tartott vármegyei közgyűlés Söhlyának adott igazat és a községi közgyűlés határozatát megsemmisítette. A m. hét folyamán tartott képviselő testületi közgyűlés azonban elhatározta, hogy a törvényhatósági közgyűlés határozatát megfelebbezi.

— **A szőlőutak javítása.** A szőlőutak járhatatlanok. Nemcsak teherrel, de gyalogszerrel is alig lehet megközelíteni azokat az utakat, amelyekre a barázdákat kihányták. Most a homok annyira fölaradt ott — hogy ez teljesen tönkreteszi a bor- és gyümölcsértékesítésre irányuló gazdák törekvését, s a vidéki borkereskedők és kofák itt a legtrikábban vásárolnak — vagy csak a legalacsonyabb áron. A szőlősgazdák elhatározták, hogy f. hó 28-ik napján a városházán fognak összegyűlni és ebben a tárgyban tanácskozni fognak, hogy az 1894. évi XII. t.-c. értelmében a közdülő utak rendbehozására egység, közös elhatározás, esetleg közösen a kellő munkaerőt beszerezze. Különben Csongrádon a közmunkaerő teljesítése mesébe illő hanvagsággal történik!

— **Színházi hírek.** Zoltán Gyula színigazgató mindent elkövet, hogy a közönség pártfogását kiérdemelje. A jövő heti műsor is három nevezetes ujdonságot tartalmaz. Kedden *Kis szökevény* nagy angol operettben Revicky Ételkának, a társulat

állandó vendégének lesz alkalma szép iskolázott hangját hallatni. Molnár Eszti egy zárda növendéket játszik. Lomnicy megint megfogja nevetetni a közönséget, e darabban oly alakítást mutat be, mely örökké emlékezetes marad a közönség előtt. Szerdán: *Tanfelügyelő úr* (ujdonság) kerül színre. E rendkívül mulattató bohózatban Lomnicynek ismét kijuthat az elismerésből, egy iskolamestert mutat be, ami valóságos kabinet alakítás. Kivüle Zoltánné, Körösy Valér, Kiss, Jáni és Nagy juthat hálás szerepekhez. Csütörtökön: *Arany kakas* énekes vigjátékban a kedves fogadósnét Revicky Etelka játsza, az eredeti dalok mellett még betétekkel fog a közönségnek kedveskedni. Dachslmayer híres szerepét Lomnicy játsza, ezzel elég van mondva. A többi főszerepet Körösy Valér, Molnár Eszti, Kis, Szitay és Nagy játszik. Szombaton: *Modell* új nagy operett, kerül színre a címszerepben Revicky Etelkával. Lomnicy egy szalámi gyárost játszik és kuplékat énekel. Hálás szerepük van Körösy Valérnak, Molnár Eszti, Szitaynak és Kisnek. A fenti műsor tehát biztosíték arra, hogy egy heti élvezetes színházi estéknek nézhetünk eléje, hiszük hogy a közönség méltányolni fogja Zoltán igazgató és derék színigárdájának igyekezetét és szorgalmát.

— **A nagy magtár és a kis község háza.** A városházát festik. Hogy tartós legyen az épület, belül festetik a szobákat, belül vakolják, belül tolják egyik falat ide — a másik falat oda, s így évente szép összeget fordítanak a szobafalak festésére és csereberelésére. A falak azonban vakolatlanul, a drága ablakok mázolatlanul maradnak, a fedélzet rossz, a tető beázik, hadd pusztuljanak! A szoba falak festetése, ki és betologatása helyett célszerűbb lett volna, ha arra gondoltak volna, hogy kocsiszint építsenek, mert az 5 drága lajt ott áll a napon! Aki nem hiszi menjen nézze meg, s egy-két év múlva tönkremennek a drága lajtok. Hát a szobák festetése mellett arról megfeledeztek az előljárási tagjai: hogy a fogdát el lehetne helyezni a magtár épület, az újjáalakított városháza üresen álló valamelyik pincészetében, s így a rendőrségnek lehetne megfelelő helyiséget adni, hogy a jelenlegi botrányos állapoton segítve legyen. De hát a tűzoltói intézmény is, a rendőrség is el van hanyagolva.

— **Csongrádi nóták.** Messze földön híres cimbalom művésze van Csongrádnak, Balog Jóska személyében, akiről csak kevesen tudják, hogy benne egy második Dankó Pista tehetsége rejlik. Szébbnél szébb dalai közül ma harmat felvett a szintársulat is műsorába. Szitay László népszínmű énekes fogja azokat énekelni. A dalok a következők: «Zúg a vihar a csongrádi határon . . .» «A csongrádi bíró lánya . . .» és «Szóke mint a búza — akit én imádom . . .»

— **Kerékpár verseny Szentesen.** A «Szentesi Sportegylet» folyó évi június hó 28-án délután pontban 6 órákor kezdődőleg Szentesen az ugynevezett aradi úton országúti kerékpár versenyt rendez; melyen részt vehet minden környékbeli kerékpáros is. Távolság 10 kilométer. I. díj 10 korona és a tételek fele, II. díj 5 korona és a tételek egynegyed része, III. díj a tételek egynegyed része. Akik a versenyen részt akarnak venni kötelesek 1 (egy) korona bánatpénzt fizetni. A versenygépek kizárva. Nevezések bejelenthetők (levélben is) június hó 28-dik napjának délelőtt 11 óráig Nagy Imre egyleti titkárnál (Szentés, Széchenyi liget), hol a bánatpénzek is lefizetendők. Kedvezőtlen idő esetén a verseny június hó 29-én délután fog megtartatni. Érdeklődők is szívesen láttatnak, Belépő díj nincs.

— **Szóváltás miatt.** F. hó 14-én éjjel Szóke Ferenc bognár és Kátai Pál ácsmesterek beszélgetés közben borozgattak a Kaszanitzki-féle vendéglőben. A szomszéd asztalnál Gulyás György fiatal kovács iparos töltötte az időt s hangosan

adott kifejezést ama véleményének, hogy az öreg iparosok mind szamarak. Természetes, hogy ezt a véleményt Szóke Ferenc nem osztotta s annyit mondott Gulyásnak, hogy hallgasson. Gulyás aztán hallgatott ugyan, de cselekedett is. Egy gyufatartót úgy vágott Szóke Ferenc fejéhez, hogy az beszakadt. A sérültet dr. Boér Antal főorvos vette gyógykezelés alá és Gyánti István rendőrbiztos segítségével bevarta a fájdalomában elájult sebesült fejét. Hát ilyen dolgok történnek akkor, ha mérges fullánkúak a szavak.

— **Duhajkodás.** Versegi Mátyás kovács iparos egyáltalán nem akar rászolgálni az intelligens iparos névre, mert f. hó 14-én éjjel is úgy berugott a csongrádi jó borból, hogy két óra körül Sordovány János nyugalmazott járásbíró ablakait kezdte ököllel beverni. Az arra haladó rendőr járőr aztán párfogásba vette a magáról megfélekedezett polgárt és a község házára vitte. Versegi azzal védekezett, hogy részegségében nem tudta mit csinál. Mivel pedig a rendőrök elől futni jól tudott, alapos a gyanú, hogy virtuskodásának némi tudatában volt.

— **Kis tolvaj.** Hogy egy vasárnap mennyi változatosságot hoz, azt csak a csendőrség és Gyánti István rendőrbiztos tudnak részletesen elmondani. A múlt vasárnapi éjjel krónikáját Rác Lajos muzsikás cigány is szaporította egygyel. Neuschwender Lajos vendéglőjében ugyanis Makai Rudolf cukrásztanonc süteményeket árult s hivatásának közepett elnyomta a fiút az álom. Rác Lajos csak erre várt s akkor 2 korona 20 fillért a tanonc zsebéből kisajátított és a pénzt, mint tisztas kereményt, anyjának adta. A fiatal cigány gyerek tettét a rendőrségen beismerte.

— **Baleset.** Rendszerint minden hidépítés megköveteli a maga áldozatát. A csongrádi tiszai hidnál aránylag még kevés szerencsétlenség történt. F. hó 12-én azonban súlyos baleset érte Samu Imre munkást, aki az álványról a földre zuhant és a hátán meg a mellén erős zúzódásokat kapott. Orvosi vélemény szerint két hétig munkaképtelen lesz.

— **Kert megnyitás róza ünnepélyvel egybekötve.** F. hó 28-án Szilávik János a Polgári Kör nyári kerthelyiségét ünnepélyesen megnyitja. Az ügyesen összeállított műsor a következő: Vasárnap reggel 8 órákor friss csapolású udvari sör és kitűnő magyaros jóízű hideg és meleg zónák. 11 órákor kitűnő hideg Dreher korona sör. Délután 3 órákor Dreher dupla márciusi sör. Este 8 órákor az általános iparos ifjúság közreműködésével *táncal egybekötött nagy rózaünnepély* rendeztetik, melyre a tisztelt mulatni vágyó közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. 9 órákor kezdődik a róza- és virágcsata. 10 órától kezdve a világ gyorspóstája fog közlekedni és a róza királykisasszonyok közül a melyik legtöbb levelezőlapot kap, az éjjel 12 órákor görög tűz világítás mellett egy igen díszes róza virágcsokrot fog ajándékkal kapni és az lesz a bál királynéja.

— **Tárcánk folytatása** mai számunkból helyszüke miatt kimaradt.

Rákóczi-Album. Rákóczi szabadságharc kétszázados évfordulója alkalmából értékes, becses és időszertű ajándékokkal kedveskedik olvasóinak a legrégebb és legnagyobb, legjobban szerkesztett, független irányú magyar napilap: az Egyetértés. Egy Rákóczi-Album lesz ez a kiválóan becses diszmunca, amelynek nagyobbik fele a kétszázévesztendő dicső események írásban és képben való ismertetésének és bemutatásának lesz szánva. A Rákóczi korszak lesz tehát az album fő tárgya, a hivatott művészek képei, a legkitűnőbb írók és történettudósok, valamint politikuskok tanulmányai festik majd híven ezt a hatalmas időszakot. . . Ezen felül persze az év minden kimagasló eseményének és a magyarság minden nagy érdekének jut tér az albumban s lesz ezeken kívül nagy irodalmi része is, a mely díszére válik majd minden könyvtárnak. Mutatóul ez albumból minden újonnan belépő előfizetőnek a kiadóhivatal azonnal küld teljesen ingyen és bérmentesen egy gyönyörű kartonlapot, a mely Kossuth Lajos leghívebb arcképe. A kép, amely sok mással együtt az album egyik melléklete lesz, Morelli tanár metszése és a Franklin-Társulat kitűnő nyomdájából kerül ki. Az évközben járó kedvezésekből ez a karácsonyi ajándék nem von el semmit. Nagy ünnepi

mellékletek, bőséges irodalmi rész, a legkitűnőbb regények, nagy események idején külön kiadások és külön mellékletek sohasem maradnak el. Az Egyetértés megrendelhető egy hónapra 1 frt 80 krért a kiadóhivatalban: Budapest, IV., Vármege-utca 11. sz.

Postagalamb versenyek. Postagalamb tenyésztéssel hazánkban ezidő szerint két egyesület foglalkozik. A budapesti Columbia és a kassai postagalamb tenyésztők egyesülete. A Columbia minden évben Hatvanból, Kassáról és Prsemyselből (Galicia) röpversenyeket rendez, míg a kassaiak Budapestről rendezik Kassára versenyeket. Ezen versenyek díjához a cs. és kir. hadügyi kormány tekintélyes összeggel járul. A versenyek programja és a tenyésztésre vonatkozó összes tudnivalókkal hazánkban csak egy lap, Parthay Géza «*Szárnyasaink*» című lapja foglalkozik, melynek hasábjain szakszerűen vannak tárgyalva a baromfi tenyésztés minden ágára vonatkozó ismeretek; a baromfi, galamb, madár és tengeri nyúl tenyésztés. Baromfi betegségek eladások és vételek. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapesten, Rottenbiller-utca 30.

Színház.

Zoltán Gyula színigazgató jól szervezett társulata f. hó 14-én kezdte meg változatos műsorának előadásait a «Nebántsvirág» operette bemutatásával, a címszerepben Revicky Etel vendég fellépéssel.

A művésznőnek hatalmas, érces hangját nagy élvezettel hallgattuk. Mellette kitűntek még (Corina szerepében) Körösy Valér, Szitay, aki Lorient őrmestert játszotta és Lomnicy, aki Celestint, az orgonistát személyesítette.

F. hó 15-én, hétfőn «A doktor úr» Molnár Ferenc bohózata került színre. A remekül megírt darab és Lomnicy, valamint Körösy Valér művészi előadásai felejthetetlen estét szereztek a közönségnek, mely megtöltte a színházat. Lomnicy Puzsért, Körösy Valér pedig Ellát, dr. Sárkányt személyesítik, s merjük állítani, hogy mind a ketten kitűnő alakításban. A közönség számtalanszor kitapsolta őket, s különösen Lomnicyt halmozta el tetszésnyilatkozataival. A darab különben is mesterien van megírva, de ahogy megjátszotta Lomnicy, az csakugyan művészet volt. Akik látták, mindannyian elismerték, hogy ennél természetesebben nem lehetett volna ezt a szerepet megteremtőni. A darab meséje tele van csattanós, hatásos jelenetekkel — amelyeket az alakítók finoman színezték ki. «A doktor úr» ugyanis a stréberfiskálisokat figurázza ki, akik nagy bűnyűekben «dolgozva» kapaszkodnak fel a magasba. Zilahy Milán (a doktor úr) elég jól fogta föl szerepét, csak Kiss Sándor nem tudta a rendőrfogalmazó alakját megcsinálni. A közönség tapsolt, nevetett, kacagott, tombolt a mulattató jelenetek hatása alatt, s tisztában volt azzal, hogy egy remek bohózatot kitűnő előadásban nézett végig. Valóban ez a társulat megérdemli azt, hogy zsuftolt házak előtt játszó.

Szerdán f. hó 18-dikán «A régi szerető» Gécy István legújabb népszínműve került előadásra. Revicky Etelkát és Körösy Valért a közönség kitűntette tapsokkal, kihívásokkal s néhány szép rózsát is kaptak. A Gárdonyi stílusban szerkesztett darabnak legsikerültebb jeleneteit a Misi és Teca beleszólt szerelmi története képezték, akiket Körösy Valér és Szitay László nagyon sikerülten személyesítettek. Revicky Etel néhány Dankó-féle népdalt oly szépen kiszínevezte, hogy valóban akármelyik hangversenybe beillene volna. El nem hallgathatjuk a kedves kis Zoltán Juliskát, aki Eszti szerepét csokolni való természetességgel, ügyességgel játszotta el, anélkül hogy legkisebb lámpaláz lett volna észrevehető játékán. A közönséget igazán meglepte tehetsége, bátor föllépése.

Csütörtökön f. hó 18-án a «Papagenó», Kneizel mulattató bohózata került színre igen jó előadásban.

A főszerep (Kocor) Lomnicy Béla kezében volt, akinek sikerét az egész közönség tapsai igazolták. Revicky Etel és Körösy Valér is kiérdemelték a sok tapsot ugy művészi játékukkal, mint izléssel, finom rutinnal előadott dalaikkal: mert a két diplomata szobalány alakításában remekeltek. Ugyancsak pompás karrikaturát csinált Szitay — Argyelán Tógyer szerepéből, és Nagy Kálmán a dühöngő borbély szerepéből. Majosházy Eszti is élethűen, természetesen igazsággal

alakította meg a mitem sejtő Kocorné szerepét. A közönségnek a sikerült előadás egy rendkívül kellemes, vig. estét szerzett.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Hirdetmény.

Tudomásomra jutván, hogy a csongrádi építő-mesterek és háztulajdonosok közül egyik-másik oly kéményeket épít és építet, a melyek nem felelnek meg az építkezési szab. rend. 20. §-ában előírt útastásnak: figyelmeztetem ez uton az építkező közönséget, miszerint el ne mulasszák a helybeli kéményseprő mesterral megvizsgáltatni az épülő félben lévő kéményeket, hogy vajjon azok szabályszerű módon lesznek-e építve? mert különben a szabálytalanul épített kéményeket, ha a kéményseprő tetentést tesz, hogy őt nem hívták meg annak megvizsgálására, a köműves, pallér és háztulajdonos közös költségén fogom lebontatni és átalakíttatni, s ezen kívül pedig ellenük együttesen elrendelni a kihágási büntető eljárást még pedig annyiszor, a hány kéményt szabálytalanul építetttek.

Egyben figyelmeztetem a közönséget a bekövetkező tűzvesz. elkerülése céljából, hogy ha a tűzrendészeti szab. rend. 13. §-a alapján most teljesítendő vizsgálatokból kifolyólag bárki ellen feljelentés fog tétetni, hogy valamely háznál hiányzik a víztartó hordó vagy kád, merítő veder, szikra csapó és hosszú létra, úgy az illető háztulajdonosok költségére fogom a hiányzó eszközöket beszereztetni a büntető eljárás során.

Felhívom tehát azon iparosokat, kik víztartó hordók, kádak, szikra csapók, létrák készítésére vállalkoznak, hogy ajánlataikat hozzám az árak pontos megjelölésével, egy-egy minta kíséretében, f. hó végéig (30-áig) benyujtsák.

Csongrád, 1903. június hó 2.

Nyiry sk.
tb. főszolgabíró.

Ház eladás.

Szőke Gáspárnak a Rózsa-utcában levő Talicskás-féle 6 szobás lakás és melléképületekből álló háza szabad kézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a Csongrád városi Takarékpénztárnál vagy az Uri-utcai lakásán.

Jég eladás

naponta reggel 5-től 8 óráig, kilója 1 krajcár, mázsánként 50 krajcár. Elsőrendű kőbányai sör 6 krajcár, üvegbetét vagy üvegcsere mellett kivitelre jégbe hűtve nagy üvegenként 14 krajcár. Kapható Ausländer Jenő a Kőbányai Polgári söröződe főraktárosnál.

45 éves vegyes üzlettel

biró ház, üzlethelyiséggel, lakással és nagy kerttel együtt ez év november 1-től bérbe adandó. A ház Kisteleken (Csongrád megye) a piac-téren van. Bővebb felvilágosítást nyújt levélileg vagy személyesen a tulajdonos Frankl Ignác Szegeden. Zrinyi-utca 5. I. emelet.

Hirdetés.

Ügyes képviselők egy az építészeti szakmában korszakot alkotó találmány (az idő viszontagságainak ellentálló homlokzatfesték) elárúsítására, építésszek, építőmesterek, szobafestők stb. részére, magas jutalék mellett kerestetnek. Ajánlatok megfelelő referenciákkal **Eichner Árpád**, VII. Damjanich-utca 28/A Budapest címzendők.

Borovicska.

(Fenyőpálinka.)

Garantált hamisítatlan áru. Kiváló szer mindenféle gyomorbetegség ellen. Eltávolítja a szivarozás által okozott nyálkát. Kitűnő üdítő ital. 3 liter ára postán 7 korona.

Freiberg és Sámuel
Privigye. (Nyitramegye.)

Ne vegyen
cimbalmot
vagy
harmóniumot,
míg
Reményi Mihály
mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről
Király-utca 44. sz.

Baros-féle

„Ella“ hajnövesztő szer

leghatásosabb szer a fejbőr erősítésére és legalkalmasabb a hajhullás megszüntetésére miáltal a hajnövést előmozdítja.

1 adag 3 és 5 korona.

Egyedüli készítő: **Baros Gábor**

Budapest, VII. Dohány-utca I. sz.

Kozmetikai toilette cikkek gyára.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Jorgó János óras: gyári raktár: Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebóra új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapácóra nickeltokban 36 órai járással frt 2.30
8039 sz. valódi ezüst páncéllánc 15 gr. > 1.—
7858 sz. ezüst remontoir dupla fedelű > 5.—
8989 sz. ingaóra ütőművel, 2 sulyal
130 cm. magas > 11.50
7939 sz. jó ébresztő óra > 1.20
Sziveskedjék nevemre és házsámomra 75/B pontosan figyelni.

Nincs többé tyúkszem!

Ha tyúkszemétől akar megszabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger-féle

„Viktória“ tyúkszem kenőcs

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyúkszemet is eltávolítja.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér. 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett bérmentve szállítja a feltaláló:

Denzinger Ádám,

Ujvidék Duna-utca 17. szám.

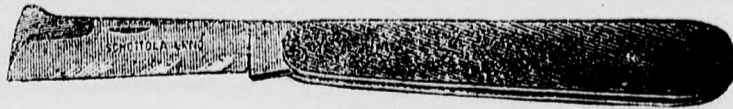
Özv. Schweiger Adolfné

szelevényi gazdaságában f. évi június hó 28-án reggel 8 órakor önkéntes árverésen elfognak adatni egyelőre 48 drb jármos ökor, 3 drb 3 éves csikó, 3 drb 1 éves csikó és 18 drb szekér Szelevényen a majorban.

Marasca János
intéző.

Schottola Ernő

a gumigyártás
meghonosítója.

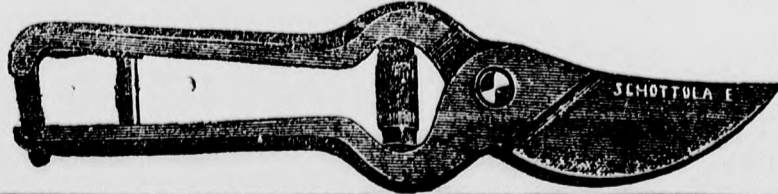
Budapest, Andrassy-ut 2.

A szőlőbeni tavaszi munkálatoknál legfontosabb két eszköz, u. m. szőlőmetsző ollók és ojtókések egmegbízhatóbb bevásárlási forrása.

Szőlőmetsző ollók kaphatók egészen öntött acélból jótállás mellett.

Szőlőojtókések legfinomabb solingeni gyártmány, drezdai modell szerint, jótállással.

«Duplex» gumi ojtószalagja legmegbízhatóbb kötözöszet fás- és zöldhajtáshoz, gyári árbán.

Kimerítő képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik meg.

